

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 25. 1. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00083 (predch. č. PGO-RPMS/2022/00282)

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00083 (predch. č. PGO-RPMS/2022/00282) smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 6. 2. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 25. 1. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00083 (predch. č. PGO-RPMS/2022/00282)
zo dňa 21. 11. 2022

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: reklama na alkohol

Deň a čas vysielania: 18. 11. 2022 o cca 21:34:15 h a o cca 21:35:20 h

Označenie podľa JSO: –

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Dátum: 18. 1. 2023

OBSAH PODNETU: „Dobry deň, rada by som podala podnet na preverenie tykajúce sa vysielania reklamy na alkoholické napoje. Dňa 18.11.2022 TV markiza počas reklamnej prestavky v čase približne 21:30 odvysielala dve reklamy na alkoholické napoje Karpatske brandy a Vodka Nicolaus. Pokiaľ viem vysielanie takychto reklam je povolené až po 22:00. ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 71

Mediálna komerčná komunikácia

(1) Mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo audiovizuálna informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo videa vytvoreného užívateľom alebo sprevádza program alebo video vytvorené užívateľom za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo

b) je reklamnou programovou službou.

(2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä

a) reklamný oznam,

b) telenákup,

c) sponzorovanie,

d) umiestňovanie produktov,

e) reklamnú programovú službu a

f) reklamnú reláciu.

Obmedzenia mediálnej komerčnej komunikácie

§ 74

Všeobecné obmedzenia mediálnej komerčnej komunikácie

Mediálna komerčná komunikácia nesmie

a) porušovať slobodu a rovnosť v dôstojnosti a právach ľudí,

b) obsahovať ani podporovať diskrimináciu na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmysľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

c) nabádať na konanie, ktorým sa poškodzuje alebo ohrozuje zdravie alebo bezpečnosť,

d) nabádať na konanie, ktorým sa hrubo poškodzuje ochrana životného prostredia.

§ 76

Obmedzenie mediálnej komerčnej komunikácie na alkohol

(1) Mediálna komerčná komunikácia týkajúca sa alkoholických nápojov⁵¹)

a) sa nesmie zameriavať na maloletých,

b) nesmie nabádať na nestriedme požívanie alkoholických nápojov.

(2) Mediálna komerčná komunikácia vo vysielaní programovej služby a v audiovizuálnej mediálnej službe na požiadanie týkajúca sa alkoholických nápojov, s výnimkou sponzorstva a umiestňovania produktov, nesmie

a) byť osobitne adresovaná maloletým alebo zobrazovať maloletých, ako tieto nápoje konzumujú,

b) spájať spotrebu alkoholických nápojov so zvýšením fyzickej výkonnosti alebo s riadením motorového vozidla,

c) tvrdiť, že alkoholické nápoje majú liečebné vlastnosti, povzbudzujúci alebo utišujúci účinok alebo že pomáhajú riešiť osobné problémy,

- d) vytvárať dojem, že konzumácia alkoholu prispieva k spoločenskému a sexuálnemu úspechu,
- e) prezentovať abstinenciu alebo triezvosť ako nedostatok,
- f) zdôrazňovať obsah alkoholu v nápoji ako znak jeho kvality.

§ 78

Mediálna komerčná komunikácia a ochrana maloletých

Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

a) priamo nabáda maloletých na

- 1) nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,
- 2) nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,⁵⁵⁾
- 3) to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,

b) zneužíva osobitnú dôveru maloletých voči rodičom, pedagogickým zamestnancom alebo iným osobám alebo

c) bezdôvodne zobrazuje maloletých v nebezpečných situáciách.

§ 80

Osobitné povinnosti vysielateľa nepodliehajúceho samoregulačnému mechanizmu

Vysielateľ, ktorý nepodlieha niektorému zo samoregulačných mechanizmov zapísaných do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcich oblasť mediálnej komerčnej komunikácie, je povinný zabezpečiť, aby sa mediálna komerčná komunikácia, okrem umiestňovania produktov, na

a) liehoviny⁵⁶⁾ nevysielala v čase od 6.00 h do 20.00 h.

§ 82

Všeobecné požiadavky na reklamný oznam a telenákup

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup

a) boli slušné a čestné,

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.

2) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný telenákup neobsahoval výzvy určené maloletým na objednávku, predaj alebo nájom tovarov alebo služieb.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal voči odvysielaniu komunikátov na alkoholické nápoje. Vo svojom podnete uvádza: „... počas reklamnej prestávky v čase približne 21:30 odvysielala dve reklamy na alkoholické nápoje Karpatske brandy a Vodka Nicolaus. ...“

V ustanovení § 80 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. ZMS sa uvádza: „Vysielateľ, ktorý nepodlieha niektorému zo samoregulačných mechanizmov zapísaných do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcich oblasť mediálnej komerčnej komunikácie, je povinný zabezpečiť, aby sa mediálna komerčná komunikácia, okrem umiestňovania produktov, na

a) liehoviny⁵⁶⁾ nevysielala v čase od 6.00 h do 20.00 h.“

Počas monitorovania predmetného vysielania zo dňa 18. 11. 2022 sme zaznamenali v jednom reklamnom bloku dva reklamné spoty na alkohol.

Ako prvý bol odvysielaný reklamný spot na **Karpatské brandy** o cca **21:34:15** v trvaní cca 30 s a druhý na **Nicolaus vodka** o cca **21:35:20** v trvaní cca 30 s.

Od 1. 8. 2022 je účinný zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách. Ten v ustanovení **§ 80 písm. a)** upravuje *Osobitné povinnosti vysielateľa nepodliehajúceho samoregulačnému mechanizmu*, podľa ktorého sa mediálna komerčná komunikácia na *a) liehoviny⁵⁶⁾* nevysielala v čase od 6.00 h do 20.00 h. “

Reklamné spoty na alkoholické nápoje *Karpatské brandy* o cca **21:34:15** a na *Nicolaus vodku* o cca **21:35:20** na programovej službe TV MARKÍZA dňa **18. 11. 2022** boli odvysielané po 20:00 h, preto sme toho názoru, že odvysielaním týchto reklamných spotov nedošlo k porušeniu ustanovenia **§ 80 písm. a)** zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách týkajúceho sa liehovín.

ZÁVER:

Na základe uvedenej analýzy sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním reklamných komunikátov na alkohol dňa 18. 11. 2022 o cca 21:34:15 h a o cca 21:35:20 h neporušil ustanovenie **§ 80 písm. a)** zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Popis/Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00083, predch. č. PGO-RPMS/2022/00282)

Monitorované vysielanie: reklamné spoty na alkohol
Deň vysielania: 18. 11. 2022
Čas vysielania: cca 21:34:15 h a cca 21:35:20 h
JSO: –

Časový kód o cca:

21:25:00 začiatok záznamu

prebiehajúci program *Farma* 12

sponzorské odkazy DeLonghi, Slovenská pošta, Bosch, Quatro, Neospan melatonín

obrazovo-zvukový predel s oznámením o programe

21:32:59 – 21:40:03 reklamný blok

Mountfield, Zalando, DATART, Answer, PSS,

21:34:15 komunikát Karpatské brandy

Verbálna zložka:

Mužský hlas mimo obrazu: „*Skutočný pocit pohody zažívame v kruhu najlepších priateľov. Vychutnávame si každú spoločnú chvíľu. Všetko sa začína precíznou starostlivosťou. Vytvoríme kvalitný základ a kvapku po kvapke vyťažíme krásny klenot, ktorý zreje v dubových sudoch niekoľko rokov. Pôvodným postupom výroby vzniká kvalitné slovenské brandy. Karpatské brandy špeciál. Kvalita so slovenským srdcom.*“

Obrazová zložka:

Záber na interiér baru. Časť hostí, dve ženy a dvaja muži sedia pri stolíkoch, pripíjajú si. Na stolíku pred nimi sú prázdne poháre. Druhá časť hostí sedí alebo postáva pri barovom pulte, diskutuje a popíja. V detaile tváre usmiatej dvojice a záber na koňakový pohár s tekutinou. Kamera sa mierne vzdialí a sníma štvoricu (pár a dvaja muži), ktorí sa smejú držiac v rukách koňakové poháre s tekutinou, pravdepodobne s brandy. Barman za pultom nalieva do pohárika. V zábere je niekoľko rúk, ktoré dvíhajú naplnené poháriky. Štvorica si s úsmevom pripíja. Detail ruky, ktorá nalieva z tmavej zelenej fľaše do koňakových pohárikov s nápisom Karpatské brandy tmavú tekutinu. Tento záber vystrieda pohľad na zelené hrozno. Kamera v rýchлом postupujúcom pohybe sníma rady vinnej révy vo vinici. Následne sú v obraze sudy s destilačným zariadením, oheň v peci a kovová žeravá platňa na tyči, ktorá sa vzdďaľuje od veľkého dreveného suda s vypálenou postavou muža a nápisom Karpatské brandy. Opäť záber na vinicu s malým bielym kostolíkom a s domami v pozadí. Tieto zábery vystrieda detailný záber na hodiny na veži, potom záber na sklenenú veľkú rúrku, ktorou je nasávaná tmavá tekutina. Muž stojaci v pivnici s radmi sudov naplňa nasatou tekutinou zo sklenenej rúrky koňakový pohár, ktorý potom roztočí a rozvlíni nápoj v pohári a privonia. V ďalšom zábere je v popredí na tácke fľaška s vinetou Karpatské brandy, naplneným koňakovým pohárom a hroznom. V pozadí vidno rozostrene rady drevených sudov a postavu, ktorá privoniava k poháru.

Nasleduje záber na dve tmavé fľašky s nápisom Karpatské brandy špeciál s farebne rozlíšenými vinetami, pričom na každej je iný počet hviezdíčiek. Silu nápoja vyjadruje aj guľatý znak 5 rokov a 5 hviezdíčiek a 3 roky a 3 hviezdíčky. Vedľa fliaš je naplnený pohár a vedľa neho

vľavo text „Kvalita so slovenským srdcom“, pod textom postava s palicou a pod ňou malý nápis „Karpatské brandy“ (do 21:34:44)

pokračovanie reklamného bloku: Orange, PSS,

21:35:20 komunikát Nicolaus vodka

Verbálna zložka: hudba

Mužský hlas mimo obrazu: „*Keď máš chuť zažiť viac. Nicolaus vodka, extra jemná, striebrom filtrovaná. Počúvni Nicolausa.*“

Obrazová zložka:

Zo zahmleného priestoru uteká smerom ku kamere skupinka piatich mužov s parohami na hlave. Pred sebou držia svietiacu tyč z riadidiel bicykla. Nasleduje záber na skupinku ľudí, utekajúcu smerom od kamery. Prestrih na slabo osvetlený priestor s vysunutou doskou. V pozadí svieti neurčitý znak pripevnený na tyči. Ruka otvára kovový uzáver na fľaši, na ktorej je čiastočne vidieť etiketu „Nicolaus vodky“. Mladá dvojica sediaci v bare sa pozerá na osoby, ktoré prechádzajú popred okná na svietiacich bicykloch. V ďalšej sekvencii je v strede obrazovky sklenený pohár, do ktorého padajú kocky ľadu. Detail točiaceho sa svetielkujúceho kolesa bicykla. V nasledujúcom zábere sedia štyria mladí muži so svetielkujúcimi parohami na hlavách v bližšie nešpecifikovanom vozidle. Za nimi sedí pri kormidle piaty, usmiaty muž. Do neurčitého, slabo osvetleného priestoru prichádzajú vysmiati mladí ľudia s rukami vztýčenými nad hlavou. Následne prechádza popred kameru muž na bicykli. V ďalšom obraze sa do pohára s ľadom nalieva vodka z fľaše s etiketou „Nicolaus vodka“. Popred kameru bežia štyria muži s parohami so svietiacimi riadidlami a ťahajú špeciálny bicykel s piatym mužom pri kormidle. Detail tváre muža. V ďalšom obraze je žena s veľkými zrkadlovými okuliarmi, v ktorých sa odráža svietiaci bicykel. Následne prechádza svietiaci bicykel s piatimi mužmi popred osvetlené vyhladkové koleso. Pod ním poskakuje a oslavuje niekoľko ľudí. Pomedzi nich kráčajú smerom do kamery piati muži a odhadzujú zo svojich hláv svietiace parohy. Zboku sa na nich pozerajú dve mladé ženy držiace poháre s nápojom s ľadom. Na rozostretom pozadí, kde možno rozoznať tancujúcich ľudí, berie ruka z pultu fľašu Nicolaus vodky. Zhora záber kamery na tancujúcich ľudí okolo muža, ktorý dvíha nad hlavu fľašu vodky a stojí v svietiacom kruhu s nápisom „ST. Nicolaus. Distillery. 1867“. V momente, ako muž zdvihne fľašu vodky nad hlavu, vystrelia z nej svetelné lúče všetkými smermi. Nasleduje záber na tancujúcich ľudí okolo muža stojaceho na vyvýšenom osvetlenom kruhovom pódiu. Muž drží nad hlavou fľašu, z ktorej sa naďalej všetkými smermi odrážajú svetelné lúče. V pozadí je v zábere nočná Bratislava so slabo osvetleným hradom a riekou Dunaj. Tento záber vystrieda detail fľaše Nicolaus vodky v strede obrazovky. Vpravo hore je piktogram 18+ (do 21:35:49)

pokračovanie reklamného bloku: ETA, MALL, Pepsi, PEPCO, Telekom, Tipsport, Kaufland, ASKO, Planeo, Kinder

21:40:03 obrazovo-zvukový predel

– upútavky

obrazovo-zvukový predel

sponzorský odkaz Tipos

21:42:41 pokračovanie programu *Farma*

21:44:59 koniec záznamu vysielania